

Plenum

Torsdag 15.3.2018 kl. 15.59—18.58

3.7. Muntlig fråga om förhinder av att mikroplaster hamnar i miljön (Sari Sarkomaa saml)

Muntligt spørsmål MFT 35/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Samlingspartiets riksdagsgrupp, ledamot Sarkomaa.

Debatt

16.54 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa rouva puhemies! Muovi ei kuulu luontoon. Näkyvän muoviroskan lisäksi esimerkiksi Itämereen on arvioitu valuvan vuosittain 40 tonnia mikromuovia. Mikromuovi on paljain silmin havaitsematon muovihiukkanen, joka sisältää ympäristömyrkkyä, ja se kulkeutuu jopa eläinten ja ihmisten elimistöön.

Useat Euroopan maat ovat tarttuneet toimeen, ja viimeksi naapurimme Ruotsi on kieltänyt muun muassa mikromuovin kosmetiikassa. Kysynkin: mihin toimiin hallitus on ryhtynyt sen estämiseksi, että mikromuovi valuu luontoon ja ravintoketjuumme? Mielestäni Suomen pitää olla ympäristöpolitiikassa edelläkävijä eikä perässätulija.

16.55 Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onneksi juuri näin on, eli Suomi on ympäristöpolitiikassa edelläkävijä, ja monet sitten hiihtävät meidän perästä, kunhan kerkeävät. Tämä mikromuovikysymys on osa laajempaa muovikysymystä, ja todellakin siitä on monenlaisia haittoja olemassa niin eliöille kuin sitten viime kädessä meille ihmisillekin.

Tuo kosmetiikkaan sisältyvä mikromuovi on tietysti niin sanotusti iholle tuleva kysymys. Vaikka se on hyvin pieni osuus kaikista mikromuoveista, niin totta kai on syytä vähentää tarpeetonta mikromuovien käyttöä, ja onneksi tässä ovat jo monet tuotevalmistajat lähteneet luopumaan kokonaan näistä mikromuoveista kosmetiikassa.

Suomi toivoo, että tässä edetään koko Euroopan unionin rintamalla yhteisesti, ja sitä myös tuolla ympäristöneuvoston kokouksessa korostin. Sen sijaan olemme tarttuneet paljon laajemmin tähän muoviin ja lähdemme laatimaan muovitiekarttaa, missä myös muihin muovin ongelmiin niin ihmisten terveyden kuin ympäristönkin kannalta puututaan.

Puhemies Paula Risikko: Otetaan yksi lisäkysymys, edustaja Sarkomaa, ja sen jälkeen vielä yksi kysymys.

16.56 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä me tarvitsemme tiukempaa muovipolitiikkaa ja ripeitä toimenpiteitä. Mielestäni odottelun ei pidä olla vaihtoehto. Yksi kestävä tapa vähentää muoviroskaantumista on kiertotalous. Toisaal-

Punkt i protokollet PR 23/2018 rd

ta tarvitsemme käyttötavan muutosta, koska muovistahan jopa 95 prosenttia käytetään vain kerran, sitten se heitetään pois.

Kysynkin, mitä toimia hallitus on tehnyt kiertotalouden vauhdittamiseksi ja toisaalta sen vähentämiseksi, että kertakäyttömuovia ei olisi näin laajassa mittakaavassa Suomessa käytössä. Kysyn myös, voisiko hallitus selvittää muoviveron mahdollisuutta. Komissaari Kattainen on ottanut EU-tasolla tämän hyvin esille, ja huomasin, että myös valtiovarainministeri Orpo on tästä puhunut. Onko mahdollista, että selvittäisimme, voisiko muovivero olla osa ratkaisua, kun yritämme kitkeä muoviroskaa?

16.57 Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En voisi olla enempää edustaja Sarkomaan kanssa samaa mieltä siitä, että tähän muoviongelmaan täytyy tomerasti ja ripeästi puuttua. Sen takia olemme yhdessä ministeri Lintilän kanssa panemassa pystyyn tämän muovitiekarttaa laativan ryhmän, mihin itse asiassa olemme kutsuneet edustaja Hanna Kososen vetäjäksi, lukuisista ministeriöistä ekspertit ja sen lisäksi tietenkin alan toimijoita. Tavoitteena on yksinkertaisesti se, miten vähennämme muovin käyttöä, miten paremmin kierrätämme muoveja ja miten joitain turhia muoveja voidaan myös korvata muilla materiaaleilla, kuten puupohjaisilla aineilla.

Kierrätyksessä ja kiertotalouden edistämisessä Suomi on aivan eturintamassa maailmassa, ja hyvä näin. Siellä meidän täytyykin olla. Tämän muoviongelman ratkaiseminen on yksi äärimmäisen tärkeä asia. Hallitus aikoo tuoda muovia koskevan selonteon ensi syksynä eduskunnan käsittelyyn.

Puhemies Paula Risikko: Ja lyhyesti, ministeri Orpo.

16.58 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä muovi on valtava ympäristöhaaste, haaste eläimille, luonnon monimuotoisuudelle ja ihmisten terveydelle. Siihen pitää laajalla rintamalla käydä kiinni, ja minusta on hyvä, että tähän on havahduttu ja tosiaan tätä tiekarttaa tehdään kotimaisestikin.

Me olemme ajatelleet valtiovarainministeriön suunnalla tuoda tähän yhtenä elementtinä muoviveroa tutkittavaksi, pohdittavaksi, koska sillä voitaisiin saavuttaa suuria käyttäytymismuutoksia. Hyvänä esimerkkinä on jo 90-luvulla Suomessa, ensimmäisenä maailmassa, käyttöön otettu hiilen verotus, joka on ollut aivan loistava tapa verottaa sitä, mikä on haitaksi, ja sitä kautta hillitä sen kulutuskäyttöä. Minusta tätä samaa meidän pitää nyt vakavasti miettiä myöskin muovin osalta, käyttäytymismuutoksiin myöskin pakottaa verotuksen kautta.

Frågan slutbehandlad.